VALURILE DUNĂRII

Când am pus mâna pe condei ca să aştern aceste rânduri, la trei sferturi de veac de la moartea lui Ivanovici, am fost mânat mai ales de gândul că în felul acesta voi umple o lacună în cunoştinţele multora din compatrioţi referitoare la fii ai României, care prin manifestările lor au devenit soli ai artei româneşti nu numai în graniţele ţării, dar şi peste hotare.

Ioan Ivanovici, talentat compozitor dat pe nedrept uitării, s'a născut în Banat, în anul 1845, dar chiar în anii copilăriei trece în Muntenia şi e primit copil de trupă într'un regiment din Galaţi, unde şeful de muzică, Riedl, descoperă în el un temperament muzical şi-l încredinţează subalternilor săi instrumentişti. De aici trece la muzica Regimentului 2 Roşiori, iar în anii 1877-79 conduce muzica gărzii naţionale din Galaţi. Devine apoi conducătorul fanfarei militare a Regimentului 6 de Linie din acelaşi oraş şi ulterior e transferat ca şef al muzicii Regimentului 6, la Bucureşti. In cele din urmă ajunge inspector general al muzicilor militare. Moare în anul 1902.

Lucrările sale pentru ansamblu orchestral, fanfară militară, pian, voce şi pian, se numără la circa 200. Compoziţiile lui erau nelipsite la concertele din parcuri, din sălile de dans şi dela balurile din ultimele două decenii ale secolului trecut şi primele două ale acestui secol. Editori renumiţi ca Basworth din Londra, Ricordi din Milano, Kranz din Hamburg şi Doblinger din Viena rivalizau între ei pentru drepturile de publicaţie a operelor lui Ivanovici: Cadriluri, Les excentriques, Telefon-galop, Asalt-galop, Galop-militar, Frumosul buchet, Frumoşii ochi albaştri, Zânica, Lina-polca, Carmen Sylva-vals, Cordialité roumaine, La belle Roumanie, Cleopatra-vals, Dolorosa-vals, Rumänische Lieder, Sang roumain, Cadril High Life, Farmecul Peleşului-vals, etc.

Dintre toate compoziţiile sale, însă, aceea care s'a bucurat şi se bucură încă de cea mai mare notorietate e valsul "Valurile Dunării", compus în anul 1880, pe a cărui melodie Carol Scrob a scris acele versuri pe care, poate, cei din generaţiile mai în vârstă şi le mai amintesc:

"Barca pe valuri pluteşte uşor,
Inima-mi cântă cuprinsă de dor"...

N'aş vrea să închei aceste rânduri fără a aminti, cu titlu de curiozitate, că "Valurile Dunării" a fost melodia cea mai des difuzată în primii 50 de ani de existenţă a Radiodifuziunii japoneze, motiv pentru care festivităţile desfăşurate în Japonia cu acea ocazie au fost iniţiate şi încheiate cu acest vals nemuritor al compozitorului român Ivanovici. Iar la Londra, când s'a sărbătorit jubileul de 60 de ani de domnie a reginei Victoria, bătrâna suverană şi-a manifestat dorinţa ca, sub balconul palatului, fanfara gărzii regale să intoneze "Valurile Dunării". Se povesteşte, deasemenea, că în anul 1900, când Eduard Strauss, fratele lui Johann Strauss, a întreprins un turneu de concerte prin Statele Unite, a fost insistent rugat, la sfârşitul unui concert, la Chicago, să cânte şi "Valurile Dunării" de... Johann Strauss. Eduard Strauss a satisfăcut dorinţa publicului, nu însă mai înainte de a fi făcut rectificarea cuvenită şi anume, că acest renumit vals nu se datoreşte lui Johann Strauss, ci compozitorului român Ivanovici.

Toate episoadele amintite sunt, cred eu, suficiente motive pentru a readuce în memorie numele acestui talentat fiu al ţării noastre şi a-l înscrie la locul cuvenit în cărţile de specialitate şi enciclopedii.-

PS. In "Dicţionarul enciclopedic român" (Bucureşti, 1962-66), mi-a fost imposibil să găsesc vreun rând care să amintească de existenţa lui Ioan Ivanovici; dar (ce ironie!), la pagina unde speram să găsesc ceva despre Ivanovici, am dat peste următoarele rânduri: "Ivela, Levy (1878-1927) -compozitor român. A scris muzică corală. A publicat manuale didactice. S'a făcut cunoscut mai cu seamă ca autor al unui "Dicţionar muzical ilustrat".- Socotesc că orice comentariu e de prisos!

Marcel Nicolau